

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS RÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.

Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.

Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adtnak vissza

Maniu mérlege.

Hozzá vagyunk szokva, hogy a román politikai pártok erőmérközéseit, jobban mondva adáz küzdelmeit, mindig a pártvezérek nagyhangú összefoglaló nyilatkozatai zárják be, ami azt teszi, hogy egy-egy nagyobb megmozdulás és neki-lendülés, változatos és néha magasra ivelő, hullámvonalát egy-egy pártvezéri „mérleg“-nyilatkozat lejt lefelé a politikai élet lázjelző tábláján, hogy jó idei stagnálás után, megint megtalálják az alkalmas pillanatot a görbe vonal felfelé szöktetésére. Akkor a mérlegeléseket felhívások és toborzások helyettesítik. Tehát a román ellenzék politikai tevékenységének ez a két pólusa van: felhívás és mérlegelés. A kettő közé esik minden erőlködés, acsarkodás, jövendölés, népgyűlés és demonstrációs felvonulás. Csattanós eredmény semmi, csupán egy csomó szavalat, ígérlet és fenyegetés és a végén a mérlegeléseknek „marad a tört vér fekete folt.“ Ott vagyunk, ahol a mádi tollu kereskedő.

A liberálisok nem mennek, az adókat nem szállítják lejjebb, Angheliescu nem szűnik meg iskoláinkat a hiénák kiváncsi gerjedelmeivel mustrálgatni, a CFR tovább hündörög rozzant járgányaival a kopott sinpáron, a lehető legüresebben a kontinensen, s a gazdasági élet tovább is ráklépésben halad olyan fejlődési utakon, melyeken az egyes stációk így vannak elkeresztelve: csőd, bukás, bankrót és nyomorúság.

A valóság tehát az, hogy Gyulafehérvárral is annyit értünk el, mint jég-eső idején a tuskóba vágott fejszéval a kárlátott ember.

Azaz, hogy eredmény mégis csak volna valamicske. Itt van pl. a mérleg, a Maniu mérlege Gyulafehérvárról. Az aláereszkedő lendületnek ez volt az elhalkuló epilógusa. Van benne sok minden: bizakodás, jól eső büszkeség és dicséret a pártszervezet fegyelmezett-ségéről, van benne profétálás és követelés a kormány bukása felől. Még külpolitikai ripsztopok is meghúzódnak a szónokias frázisok között és a dolog természeténél fogva ezek Magyarországnak és Itáliának vannak adreszálva. Egyszóval minden van a mérlegben, csak a kisebbségek hiányzanak belőle.

Igaz ugyan, hogy Gyulafehérváron is csak nagy általánosságban érintettek bennünket s ez a nagy általánosság is olyan plátonikus színezetű volt, hogy mi a híres gyulafehérvári kisebbségi pontokkal szemben, most még inkább bizalmatlanabbak vagyunk, mint valaha, de azért mégis mérlegelhetette volna Maniu Gyulafehérvárral kapcsolatosan a kisebbségi kérdést is. Mert utóvégre, ha Gyulafehérvár történeti légkörében az elvek és eszmények történeti fuvalmával akarta Maniu a lelkeket még jobban életre pezsdíteni, — nem volt egy cseppet sem logikus, sem eszményi és történeti politikus, ha akkor is és most is hallgatott a kisebbségekről és a kisebbségi szabadságjogokról, amelyeket 19-ben Gy.-fehérváron kodifikáltak.

A legjobb indulat és akarat mellett is, kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy bizony Maniu is cicázik velünk, s a mi szabadságjogaink komoly mérlegelésében ő sem jobb a Deákne vásznánál.

Azért kell nekünk önálló, kisebbségi pártként megmaradnunk és még csak különösebb szimpátiát sem szabad gerjesztenünk magunkban az öncélú román pártok iránt, mert reánk mindenik acsarkodik. Jogainkat mindenik egyformán szeretné kisemmizni s iskoláink agyongyötrésére a Maniu pártjában is akad fölös számmal Angheliescu lelki strukturájával bíró egyéniség.

A Maniu periódikusan megismétlődő időszaki mérlegeire éppen úgy, mint a liberálisok falcs kettős könyvvitelére nekünk már van egy állandó egyszer s mindenkorra készen álló igaz mérlegünk: egyik tizenkilenc, a másik egy híján husz!

G. F.

A városházáról.

A közigazgatásról rendelkező törvény értelmében a polgármester hatáskörébe tartozik helyettesének kijelölése s egyúttal az állandó választmány is kijelölheti tagjai közül azokat, akik bizonyos ügykörökben mint ellenőrzők és intézkedők a gazdálkodás különböző ágait kezükben tartják. Így Vulpe Tivadar polgármester a maga akadémizálására esetében teljes joghatállyal működő helyettesévé kijelölte Moja János állandó választmányi tagot, az állandó választmány pedig megbizta Rob János tagot a mezőgazdasággal, Párvan Adam tagot pedig a villamosművel és az erdei gazdálkodással kapcsolatos teendőik ellenőrzésével.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A kenyérmezei Táltos meséiből.

A köhögő bolha.

Egyszer az Oroszlán estélyre hívta meg udvarképes alattvalóit. A meghívott kitüntetett állatok természetesen mind elmentek az udvari fényben sütkezéren s azon volt mindenki, hogy a többiek is meglássák őket az előkelőségek társaságában.

Az udvari estély fényes közönségének mulattatására az erdei kamara énekesek nagy hangversenyt rendeztek. Először a Fülemile énekelt, a vendégsereg nagy gyönyörűséggel halgatta a híres énekművészt. Egyszer azonban, mikor a Fülemile egy nagyon halk, epekedő szerelmi áriát zengedezett, irtózatosan köhögni kezdett valaki. Mindenki arra nézett ahonnan a kellemetlenül zavaró köhögés halatszott. Hát a Bolha köhögött, aki egy pincsi kutya bundájába kapaszkodva, hivatlanul szemtelenkedett a királyi termekbe.

Az ária befejezése után a pincsi odaszólt a Bolhának:

— Miért köhögöttél? Nem tudod, hogy furcsa, mikor a Bolha köhög?

— Tudom én, felelte a Bolha, hogy ezt szokás mondani, de mert köhögtem mindenki észrevette, hogy én is itt vagyok az előkelőségek között.

Az Oroszlán nem tudta, hogy a Bolha hivatlan vendég, mert ráhagyta a főudvarmesterre, hogy azt hívja meg, akit akar. A főudvarmester meg nem mondta meg senkinek hogy a Bolha hivatlanul szemtelenkedett be, mert igen restelte, hogy ilyesmi megtörténhetett annál az udvarnál, melynek ő a főudvarmestere. A pincsi-kutya természetesen lapított, nehogy megtudja valaki, hogy ő hozta be bundájában a Bolhát. Így a Bolha szépen ott maradt a fényes társaságban, melynek tagjai, mint hozzájuk hasonló előkelőséget, kitüntető nyájassággal üdvözölték. Még a rátartós Zsiráf is, aki máskor még a köszönését sem fogadta a Bolhának, most kedvesen köszöntötte s meleg részvétellel kérdezte:

— Ugyan hol hűlt meg kedves Bolha barátom, hogy ennyire köhög?

A szemtelen Bolha egészen otthon érezte magát a fényes körben s hogy bebizonyítsa, mennyire az előkelők közé való, mikor egyszer a pincsi-kutya ahhoz a körhöz közeledett, hol ő vitte a szót, arcátlanul ezt mondta:

— Igazán nem érthetem, hogy hívhatták meg ezt a kutyát, aki egyebet sem tesz, mint illetlenül vakarózik!

A pincsi meghallotta ezt a sértő megjegyzést, mormogott is rá a fogai közül valamit de csak türtöztette magát s odébb ment. A Bolha meg tovább feszeltet s ugrándozott az előkelőségek között. Addig-addig ugrándozott, hogy nagyon megéhezett. Noha igen nagy volt a kísértés, arra még sem vetemedett, hogy az előkelő társaság valamelyikét megcsipje, mert ebből nagy botrány kerekedhetett volna. Hanem azt gondolta magában, hogy itt van a pincsi-kutya s beleugrik a bundájába, mert a megjegyzése után úgy sem mer vakaróznia. Oda ugrott hát a pincsihez és felpattant annak a derekára, de

Az állandó választmány a közelmúlt napokban arra a kellemetlen dologra eszmélt, hogy a sebeshelyi patakon a városi villamosmű központja mellett levő hid annyira rozoga állapotban van, hogy a közlekedés rajta már veszedelmessé vált s a hidat sürgősen kellene renoválni, azonban a folyó évi költségvetésbe erre a célra egy bani sincs felvéve. A kényszerűség arra indította az állandó választmányt, hogy ez évben ideiglenes ponton-hiddal segítsen a bajon s a jövő évben foganatosítandó munkálatokra az öszön összeállítandó költségvetésbe állítson be megfelelő összeget.

A villamosmű új berendezéséhez a múlt számunkban közölt azon hírrel kapcsolatosan, mely a villamos központ részére vásárolandó nyersolajmotorra vonatkozó állandó választmányi határozatról szól, pótlólag közöljük, hogy a villamosmű üzemvezetőjének rentabilitási kimutatása szerint a villamos üzem költsége gőzgéppel 828.500 leu, nyersolajmotorral pedig 240.000 leu, s így évenként mintegy 588.500 leu megtakarítás érhető el, azaz minden termelt Kw óránál 3-67 leu haszon marad. A terv szerint az új nyersolajmotor ára 4 év alatt lenne kifizetendő s akkor kerülne sor a szolgáltatott áram egységárának leszállítására.

Egyházi-zenetörténeti matiné a róm. kath. templomban.

Pünköst másodnapján igen ritka műveltségben volt része a szászvárosi zenekedvelőknek. A P. Weldin Konstantin, helybeli zárdafőnök, nagy zenei tudásának művészi inspiráló és szervezőképességének, olyan nagyszerű tényekben gyönyörködhetünk, az hogy egyenesen páratlan a helybeli róm. kath. egyház kulturális életében. P. Weldin Konstantinról meg kell állapítanunk, hogy az abszolút művészi zenének igazán Isten áldotta felkentje, akinek első nagyszabású bemutatkozása csodálattal lepette meg mindnyájunkat, hogy valósággal elkötelezzen bennünket ezutáni művészi törekvéseinek nemcsak megértésére, de a legszélesebb körű támogatására is. És mi tudjuk, hogy ez a kiváló muzsikusz, ez a szó-szoros értelmében vett művész „barát” a mi megértő lelkesedésünket az ő művész álmának legdrágább kincseivel fogja viszonzni. Ha mégis részletezni óhajtjuk, hogy P. Weldin Konstantin mint vitt fel bennünket a művelzet legszentebb Hőreb hegyére ezen a

most bezzeg nem köhögött, mert enni akart. A kutya nyugodtan megvárta, míg elhelyezkedett s neki készülődött az evésnek, akkor aztán hirtelen odakapott ahol a Bolha csemegélt s fogai hegyével menten szétropanthotta a szemtelent.

Mindez oly villámgyorsan történt, hogy az előkelő társaságban senki sem vette észre, hogy a pincsi vakaródzott, de az sem tűnt fel senkinek, hogy a Bolha nem köhögött.
g. f.

— Népszerű tudományos előadások.

A „Magyar Kaszinó” választmánya népszerű tudományos előadások tartását határozta el és valószínűleg már e hónapban megtartja első előadását, melyre a kaszinói tagok és azok családtagjain kívül a város közönségének minden polgárát szívesen látja Kaszinó vezetősége annyival is inkább, mert sem politika, sem más kérdések nem szerepelnek a műsoron, hanem a Kaszinó tradicionális hivatásához hiven csak aktuális tudományos és irodalmi témák.

matinén, igazán nem fogjuk tudni hamarjában, hogy melyikben adott kiválóbbat és tökéletesebbet ez a valósággal univerzális zenész és előadó művész. Mert mint dirigens, kórus-vezető, mint orgona-művész és mint gyönyörű bariton hangú interpretálója a legfinesebb hymnuszoknak — egyaránt mester mindenütt. Egyénileg azonban nekem, mint széles skálájú, tömör, gyönyörűen hajlékony és mégis érces hangú baritonista ének-művész tetszett legjobban, Beethoven: „Isten dicsőítése” c. bariton szolójában.

P. Weldin Konstantin művészi teljesítményei után, elmondhatjuk egész bátran és tárgyilagosan, hogy benne az erdélyi róm. katolikusok leguniverzálisabb és legtehetségesebb ének- és zeneművész lelkipásztorát tisztelhetjük éppen itt a kicsiny Szászvárosban, ki hihetetlen energiával és akarattal valósággal a semmiből is csodálandó eredményt tudott elővarázsolni.

Mi még egész bizonyosan büszkék leszünk a mi franciscanus művészeinkre!

Különbben a matiné az egyházi zeneköltészet legszebb remekeit szólaltatta meg. Ennek a legmagasabb művészetnek, amit eddig az esztétika is a művészetek csúcspontjára helyezett, fejlődését tartalmas és szisztematikus áttekintésben ismertette élvezetes előadásában P. Fodor P. teológiai professor.

Az interpretálók közül meg kell dicsérenünk az énekkórusokat, a zenekart és Horceag katonai karmester urat. Szép volt a Ch. Danila Trio-ja is. Természetesen itt megint Faragó Endrével találkoztunk, ki egész jó cellószólista is. (Azt nem tudjuk, hol és mikor tanult ennyiféle és ilyen nagyszerű eredményt!) A primhegedűt Detz K. kezelte művészien.

Ki kell emelnünk még az egytől egyig élvezetes műsor darabok közül: Gounod: Ave Máriáját, melyet Lienertné urasszony énekelte. E sorok írója most először hallgatta városunk méltán híres szopránját és a legnagyobb elragadtatással gyönyörködött a tiszta, üvegcsengésű mezzoprán hanganyagban, amelynél szebbet alig hallani még a kolozsvári román opera színpadán sem. Ha a felső regiszterek intonálásában a legujabb énekpedagógiai elvek szerinti módszeres kiképzésre szánja magát: Lienertné urasszony a legnevesebb ének-művészeink között emlegettetnék, mert hanganyaga s annak tiszta hárfaszerű zengéje egyenesen kivételes ritkaság.

Gergely Ferenc.

Ármaximálás.

A polgármesteri hivatal 1412—1928. sz. a. kiadott rendelkezésével az elsőrendű szükségleti cikkek árát június hó 1-étől kezdődő hatállyal maximálta. E szerint nagybani eladásnál 0-ás liszt 16, főző liszt 15, fehérkenyér liszt 14-50, barnakenyér liszt 11 leu, barnakenyér 10, félbarnakenyér 14, fehérkenyér 17 leu kg.-ként. Egy kifli vagy zsemle (30, illetőleg 40 grammos) 1 leu. Tehentej 6 leu, bivajtej 8 leu. (Hát a hussal mi van? Talán ez a legfőbb elsőrendű élelmicikk. Szedő.)

Ételneműek vendéglőkben: Husleves (2 dl.) 6 leu, árvaleves 7 leu, főtt hus (180 gr.) mártással és burgonyával 20 leu, főzelék borjúsülttel (180 gr.) 24 leu, ugyanaz sertéssülttel (180 gr.) 25 leu, sertéssült (180 gr.) 27 leu, marhapörkölt 25, borjupörkölt 26, sertéspörkölt 26 leu, főtt tészta 14, saláta 4, egy drb. kenyér 1-50, egy kifli vagy zsemle 1-50, egy pohár tej 5 leu.

Szobák a szállodákban: I. osztályu a Központi, II. osztályu a Transsylvania és a Ko-

rona. Utcai szoba egy ágygal I. 72, II. 60 leu, utcai szoba két ágygal I. 96, II. 80 leu, udvari szoba egy ágygal I. 60, II. 50 leu, udvari szoba két ágygal I. 72, II. 60 leu, 15 kgr. fa befűtéshez I. 20, II. 18 leu, kiszolgálás 5, világítás 15 leu.

Az árakban befoglaltatik az állami adó is. Köztisztviselők, ha igazolják hivatalos kiszállásban létüket, 25 százalék kedvezményt élveznek, ellenben országos vásárok alkalmával a szállodai szobák ára 50 százalékkal emelhető. A szállodások a személyzet kiszolgálásáért még 10 százalékot számíthatnak az árakhoz. Hivatalnokok és katonatisztek a vendéglőkben az ételneműeknél 10 százalék árleszállítást élveznek.

Családi kör.

Vlk urnak ősei hajdanában a Bach-korszakban kerültek városunkba valahonnan Morvaországból. A kiegyezés után, mint csak csehül és németül beszélő beamter penzióba ment s valahol a mahálában élt a család szerényen. Vlk-né őnagysága egy előkelő család sarja, született Petheő Alias Perflaster, a piacon lakott. Vlk urfi ügyes fiatalember lévén, a korzón ismerkedett meg jövődöbeliével és az ez idei hideg tavaszon megkérte a leány kezét s rövidesen meg volt a lagzi is. A mézes heteket a piactéri csonka gesztenyefákon töltötték, hideg tavaszi éjjeleken pedig szerelmesen összebujva egy-egy százados képmény odvában simultak össze. Reggelizni a a főtérv vizlefolysaiban reggeliztek, ebédre ellátogattak a kenyeres kofákhoz, vacsorázni pedig a cukorka üzlet aszfaltján heverő amerikai mogyoró hulladékból vacsoráztak. Gondtalanul élték napjaikat, mignem egy szép regelen Vlk-né megsugta férjének az édes titkot.

Vlk ur magán kívül volt örömeiben, egész nap vigan repdesett egyik facsonkról a másikkra, mintha esztét veszítette volna, fünek, fának, jóembereknek elcsicseregte a nagy eseményt

Vlk-né azonban elkomolyodott s kezdett a jövőre is gondolni, nézd csak Vlk, így szól férjéhez, legfőbb ideje már, hogy a családi tűzhelyet berendezzük, holnap elmegy lakást keresni. Vlk ur engedelmes és törvénytudó veréb volt, másnap ment a lakáshivatalba. Igen ám, de senki sem tudta neki megmondani, hogy hol keresse. Na dehát Vlk nemhiába volt veréb is, cseh származásu is, egyszerűen kinézett magának a patika auslagjának pléheresze alatt egy lakást s noha nem volt kiadó, egy szép napon mégis behurcolkodtak. A háziur másnap elhülve látta ezt a szemtelenséget, házbirtok háborításért kérdőre vonja Vlk urat, aki azonban borzasztó lármával, toporzékolva ugrál a gesztenyefa alatt, folyton azt ordítja „isz szich rekvirirt, isz szich rekvirirt”, requirálva van. Áá párdon mondja a háziur, azt nem tudtam, az már más, da kan mer nix machen, és ezer bocsánatkérések között vonult vissza.

A fiatal pár a következő napokban hét darab szép barna pettyes tojással szaporodott. E naptól kezdve Vlk ur nem járt sehová, nem a kávéházba, nem a Kaszinóba, este nem kérte el a kapu kulcsát, hanem szépen otthon ült és rádiózott. Csak a piacra ment mindennap pontosan a cekkerrel bevásárolni. Vlk-né pedig kotolt rendületlenül, közel sem engedte férjét, pedig ez ugy szeretett volna neki segíteni, a háztartás gondjait vele megosztani. Közbe jött még az is, hogy a comisia mixta nem engedélyezte a kért rádióengedélyt, minden indoklás nélkül egyszerűen nem engedélyezte, valószínűleg azért nem,

mert Vlk egy közönséges szürke veréb volt és mert Vlnak hívták. Szépen leszerelte tehát a rádiót s azontul az emeletről nézte a városka kihalt piacát. Semmi mozgás, csak egy néhány kereskedő lézeng a boltajtó előtt, még legyeket sem tudnak fogni, mert az idén az nincs, szembe egy pár fáradt kőműves épít egy régi házból ujat, már mióta. Pipili a hirdetési oszlopnak dülve nézi a semmit, még a kutyák sem járnak errefelé, azokat is összefogdosta már a gypmester, a kofák unalmukban maguk eszik meg azt a pár penészes almát, amit eladásra szántak. Nem esoda, ha Vlk emigy szólott feleségéhez. Nézd csak drágám, te tönkre kotelod magad, jó volna ha egy kicsit lemennél a friss levegőre egyet járni, addig majd én segítek a kikölni a tojásokat, egyáltalán úgy szokás, hogy délelőtt te, délután én üljek és aztán már unalmamban azt sem tudom mit csináljak. Nem! harsogot Vlk-né, ezek az én tojásaim én költöm ki őket és punktum. No de drágám, itt tévedés van, ezek a mi tojásaink, közös házastársi munka eredménye... tovább azonban nem mondhatta Vlk ur, mert a felesége nagy begyesen közbevágta, de én vagyok az anyjuk, én meg az apjuk, próbálgatta bizonygatni Vlk ur, de én az anyjuk s a kiköltés reám tartozik neked semmi közöd hozzá és egy formális családi perpelvar lett a vége, amelyben természetesen Vlk-né volt az utolsó szó.

Ugy akonyat felé Vlk ur kinéz az ablakon és látja tagtársait a Kaszinóba menni, reá jött a mehetnékje és emigy szólott. Te anyjuk, nékem egész nap semmi dolgom, a lábaim is már meggémberedek, elmegyek egy kicsit a Kaszinóba preferáncozni, vacsorára itthon leszek. Áá hápogott Vlk-né, miit? rikácsolá és nem sül ki a szemed, egész nap elnézed, hogy kinlódok itt ezeken a tojásokon, te nem is törödsz családoddal ilyen családapa vagy mi?, egész nap a kaszinóban preferáncozol és az otthoniak tőled felfordulhatnak és egész áradatát a szemrehányásoknak zuditotta szegény családapa fejére és amidőn kifogyott a szuszából, nagy mégesen becsapta az ajtót Vlk-né s lerepült a korzóra korzozni.

Azóta békesség honol Vlk-né házatáján 2 óránként kotel a fiatal házaspár természetesen úgy beosztva, hogy Kaszinóbajárás idején 6—8-ig Vlk ur ül, önagysága meg korzozik. ALPHA.

HIREK.

— **Uj terv a ref. templom átalakítására.** A ref. presbiterium pünkösöd harmadnapján tárgyalta az ujonnan beadott tervrajzzal kapcsolatosan, az építettőbizottság javaslatát a renoválásra vonatkozólag. Amint sejtettük, a renoválás sokat vajudó ügye egy tapodtat sem haladt előre ezzel az uj tervezet és költségvetéssel sem, legfeljebb a kész tervek kollektiója szaporodott megint s valószínűleg, hogy az egyháznak előbb-utóbb egy kis muzeális anyaga lesz majd a templomtervekből. Az uj tervezet készítője Hatsatschek Károly építő-mester. Tervezete és költségvetése szerint a renoválás 700.000 leuba kerülne — beleértve a modern berendezésű fűtőszervezetet is!

— **Megkönnyítik a rádió beszerzését Romániában is.** Értesülésünk szerint most már szabaddá teszik Romániában is a rádió készülékek gyártását és forgalomba hozatalát. A rádiótulajdonosoknak és azoknak, akik rádiót beszerezni óhajtanak, bizonyára nagy örömet fog kelteni az a hír, hogy elkészült

egy törvényjavaslat, amely teljesen módosítja a jelenlegi rádiótörvényt és lényegesen megkönnyíti a rádióengedélyek megszerzését. Ha ebből a minisztertanács által már magáévá tett javaslatból törvény lesz, akkor a rádióengedélyek mai nehézkes, sok formasághoz kötött megszerzési módja megszűnik, a rádióengedélyek megszerzése román állampolgárok részére csak annyiban fog állani, hogy kitöltenek egy blanquetát, amellyel előfizetnek a rádióműsorra. E törvénnyel egyidejűleg, illetve legkésőbb 1929. évi március 1-ig feléptül Bakarestben a londoni „Marconi R-t.” által szállított 18 kiló watt erősségű leadóállomás, amely a legszebb, legváltozatosabb műsorokat fogja közvetíteni. Szó van vidéki városokban létesítendő leadóállomásokról is, amelyek között elsősorban Kolozsvár jönne számításba. A fenti hiradás után annál érthetlenebb a hatóságok eljárása a szászvárosi magyarsággal szemben, ha történetesen ezek fordulnak rádióengedélyért, úgy régebben mint a napokban is, a magyar részről beadott rádióengedély iránti kéréseket kivétel nélkül visszautasították, indoklás nélkül. Vagy abszolút rosszindulat, vagy az intelegenciának hiánya eredményezheti csak ezt az eljárást a magyarsággal szemben, — amely semmiesetre sem a kérőre, hanem az engedély megadását megakadályozóra vett árnyékot.

— **Házasság.** Pünkösöd első napján, vasárnap d. u. tartotta esküvőjét a ref. imateremben Bodola Sándor brassói mechanikus, Ferencz Ilona, Ferencz István helybeli polgártársunk kedves leányával.

— **Kereszt a református templomokon.** Amint Magyarországról jelentik, a Budapesten ülésező református törvényhozó zsinaton, Hegedüs Loránt, volt pénzügyminiszter, zsinati képviselő, a zsinat elébe javaslatot terjesztett, hogy a ref. templomok tűzzék fel tornyaikra és templomaikra a kereszt szimbolumát, a keresztyénség egyetemes jelvényét. E sorok írója, református pap, örömmel üdvözli a volt pénzügyminiszter javaslatát, mert az üdvösségnek mégis csak a kereszt a jele s a Jézus váltságahalálát s a keresztfáról hozánk hajló atyai kegyelmet is, — inkább a kereszt szimbolizálja, mintsem akár a gömb, csillag vagy a kálomista kakas. Külömben Holandiában, Poroszországban, Franciaországban, Amerikában a ref. templomokon kivétel nélkül kereszt ékeskedik, mert ez a dolog rendje egy keresztyén templomnál. Romániában az első Bukaresti ref. templom tornyán is kereszt díszlett egész 1866-ig, amikor is Kós Ferenc, akkori bukaresti ref. lelkész, díszes csillaggal helyettesítette az aranyos református keresztet.

— **A szászvárosi állami anyakönyvi hivatal házassághirdető tábláján a következő házasulandók kihidetései vannak kifüggesztve:** 1. Brad Péter 25 éves nőtlen gör. kel. válásu cipészsegéd szászvárosi lakos, kinek szülei János és Mihái Mária és Cioran Rákhel 21 éves hajadon gör. kel. vallásu szászvárosi lakos, kinek szülei néhai Ábrahám és Po-neava Berta. 2. Siara József 33 éves nőtlen gör. kel. vallásu csendőrtörzsörmester hátszegi lakos, kinek szülei néhai József és Siara Erzsébet és Enyedy Ottilia 25 éves hajadon gör. kat. vallásu szászvárosi lakos, kinek szülei Pánfi és Botar Etelka.

— **Ezentul a születési bejelentéseknél megkérdezik az apát, hogy milyen válásnak akarja gyermekét.** (Életbelépett a vegyesházasságok uj törvénye.) Az uj vallásügyi törvény, amelynek megszavazása ellen annak idején a különböző egyházak nagy harcot folytattak a parlamentben, érdekes bo-

nyodalmakat idézett elő életbeléptetésével a házasságkötésekkel kapcsolatosan. A vallásügyi törvény a megszavazás és szentesítés után a mult hónap 22-én jelent meg a hivatalos lapban, ami a törvény életbelépését jelenti. Ennek a törvénynek 47-ik szakasza a vegyes házasságokra a következőket tartalmazza: „Az apának joga van minden egyes gyermeknek a vallását megállapítani. Ezt köteles az apa a gyermek anyakönyvi bejegyzésénél bejelenteni.” Ez a szakasz idézte elő a bonyodalmakat, mert eddig nem alkalmazták a törvényt és április 22-től mostanáig a régi törvény szerint reverzállissal is kötöttek házasságot, pedig az uj törvény nem ismeri ezeket, hogy a szülők megegyezhetnek egymásközt a születendő gyermekeik vallására nézve. Igaz, hogy mindössze néhány ilyen házasságkötés történetelt egy hónapi idő alatt, de már ezeken amugy sem lehet segíteni. Az ezutáni időkben azonban a törvény utasításának megfelelően fogják a házasságokat megkötni. Az uj törvény a katolikus egyház szempontjából is bonyodalmat idéz elő. Eddig a katolikus egyház csak reverzállis esetén adta össze a vegyes házasságokat. Most a reverzállis a törvény szakasza alapján megszűnván, a katolikus egyház abba a helyzetbe kerül, hogy kénytelen lesz egyházi áldását adni a párokra abban az esetben is, ha a vőlegény és menyasszony előzőleg nem egyeznek meg, minthogy ezt a törvény nem írja elő.

— **Virághullás — virágszedés közben.**

A mult héten megrázó gyermektragédia történt Szászvároson. Egy csoport 4—5 éves gyermekeseg virágot szedni akart menni a vágóhid háta megetti mezőre. A patak árkan átvezető pallón egyik négy és fél éves leányka: Bunea Anna, a pallón való himbálás közben a sebesen folyó patakárokba esett. A szegény gyermeket kis társai nem menthették ki a vízből. Nemsokára édesapja Bunea Juon a pallóhoz sietett, de a gyermeket már csak holtan foghatta ki a patak árkából a vasuti vashid előtt.

— **Franciaországban be akarják vezetni a többnejűséget.** A francia lakosság elnéptelenedése ellen politikusok körében felerült az a terv, hogy törvénybe iktatják a többnejűséget. Ilyen értelmű indítvány nemsokára a parlament elé kerül. Tudósok megállapították, hogy ha tíz év mulva háboru törne ki, Németország hét, Franciaország csak két és fél millió katonát tudna kiállítani.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő ezen-tul csak minden pénteken, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a g ö z f ü r d ő urak részére már csak junius 2-án szombaton van még nyitva.

— **Közgazdasági hírek.** Gabonapiac: Buza. Ára ellanyhult és további olcsobbodás várható, ára 930—950 mm.-ként. Vékánként 280 leu. — Tengeri szintén visszaesett. Ára 180 leu vékánként. — Krumpli bőven van a piacon, ára 50 leu litervékánként. — Ugy a jó időjárás, valamint pénzsűke miatt gabona mind több és több jön a piacra, úgy, hogy az árakban olcsobbulás várható.

Barnum és Bailey.

Irta: KUN ANDOR.

Amikor Európában járt még Barnum és Bailey volt. Ma már rég nincs köze hozzá ennek a két világhírre vergődött névnek a Ringlin-testvérek igazgatják, mégis Barnum és Bailey marad az örökké. Barnumék azt mondják, hogy ez a cirkusz „történelem Amerika történelmében”. Ez így kis tulzás, de hogy ez a cirkusz tényleg egy darab Amerika igazi Amerika: az bizonyos. Éppen úgy Amerika ez, mint a Niagara, mint a Pennsylvania vasut, mint a Stattler-hotelek, a Missis-

sippi, mint a Wall Street vagy chikagói Michigan Avenue. Szertelenség természeti szépségben, technikában, üzletben, — szertelenség szörnyűségekben, exotikumokban és komédiában is.

Kétszer járt csak Európában ez a cirkusz-monstrum, de elég volt, mert ez amerikai, csak Amerikának való és csak Amerikában létezhet. Amerika jellegzetessége: mindenben a tömeg és mindenben az arányok tobzódása. Erre csinálódott ez a cirkusz is és ebből él.

*

Valósággal város ez a cirkusz. Saját nyári szállása van. Saját vasutai óriási kocsikkal. Ezerhatszáz ember tartozik ehhez a cirkuszvároshoz. A vállalatnak vannak saját mérnökei, orvosai, állatorvosai, fogászai. Gazdasági főnöke többek közt naponta 300 font vaját, 300 gallon tejet, 35 kis zsák sót, 2500 font friss húst, 500 font zöldséget, 2 hordó cukrot, 50 tonna szénát, 20 tonna szalmát, 50 bushell zabot vásárol naponként. (Menynit kereshet?)

Saját titkos rendőrsége van, igen ügyes detektívvel. Télen Flóridába — Sarasofába — vonul vissza sátorlábtorba ez a hatalmas karaván. Iskolákat tartanak az ifju komédiás generációnak s valóságos cirkuszegyetemet, ahol válogatott professzorok részesítik a legmagasabb komédiás kiképzésben a növendékeket. Harminckét nemzet fiából verbuválódott össze ez a társaság. Van ezek közt hindu busmann, török, kínai, maláj, néger, perzsa éppen úgy mint angol, francia, német, olasz sőt magyar is — a Károlyi-csoport — jól fizetett és népszerű „egyensúly-művészek”. Csak olyan „művészt” vesznek fel, akinek már a nagyapja is ebben a mesterségben jeleskedett és szinte a csecsemőkorban kezdődik a kiképzés, amelyik éppen olyan dresszusra, mint az állatoké.

Van saját vöröskereszt-egyletük és több klubjuk. Megalakult legutóbb a Barnumcirkusz személyzete körében a keresztretjévent fejtők klubja. Sakkversenyeket, sportversenyeket rendeznek, van önképzőkörük, sőt vicclapjuk is házi használatra.

A cirkuszcégnek van irodája minden európai világvárosban, Konstantinápolyban, Pekingben, Bombayban, Melbourneben, Johannesburgban, Teheránban is, amelyik új attrakciókat fedez fel s szerződtet le. Minden évben a „cég” maga rendez expedíciókat Afrikában s Délamerikába vadállatokért.

*

Barnuméknak van a legtökéletesebb szörny-szülött gyűjteményük. Ad vocem: állatkert, valóságos emberkert. Tetőtől-talpig szőrös nők, lenfehér, albinó talpigéző hajjal, undorító — de vörös frakba öltöztetett — kretenek, a világ legkövérebb fehérszépe, a leghórihorgosabb óriások és legnyápicább törpék. Egy szerencsétlen osztrák valaki, aki keresztmetszetben félig férfi, félig nő; egyik oldala izmos, hetyke bajszos, markáns férfi, másik oldala puha, melegkeblű, pici kacsóju aprólábu szende hajadon. Hatvan éves ráncos busman, aki nem nagyobb egy hároméves gyereknél, csontváz-ember. Korcs, aki a lábával is eszik, cigarettázik. Két néger lány akinek testén fehér foltok vannak és a gyapjas hajzatában normális tincsek, szóval amilyen az európai emberé.

Összeszedték a világ legnagyobb állatait. Elefánt, oroszlán, tigrisóriásokat és törpe kecskéket, ökölnyi majmokat. Legnagyobb attrakciója az a monstruózus, három tona súlyu rozmár, amelyiknek becse annál nagyobb, mert ma már sem fogni, sem vadászni nem

szabad ezt az állatot, amelyikből csak pár száz él.

*

Egyszerre öt helyen játszanak. Amit el lehet képzelni nyaktörő, kábitó, idegizgató mutatványban, azt mind halmozzák, hogy szinte szédül bele az ember. Az állatidomítás tökélyét, amit 735 ló, szamarak, zebrák, elefántok s tevék egész csordája mutat be. Főkékat, melyek blüvészmutatványokat mutatnak be, táncoló libákat, hintázó malacokat, doboló kecskéket s ki tudja még mit nem, mert ez a tömegprodukciónak kápráztat, fáraszt s képtelenné tesz nemcsak a szórakozásra, de a megfigyelésre is.

A Madison Square Gardenben aznap este 21.000 jegyet adtak el és több mint huszonegyszer nézték végig a délutáni előadást. A társaság különben tavasztól őszig csak nagy amerikai városokban vándorol. New-Yorkban is csak pár hetet tölt. Philadelphianak, Washingtonnak, Clevelandnak, Pittsburgnak, Csigagónak is csak egy-két nap jut. Egyébként végigjárják Mainetiel San Franciskóig, Montrealtól New Orleansig egész Északamerikát. Egy-egy évben 20.000 mérföldet tesznek meg s 400 előadás tartanak.

Legtöbb helyen sátorot vonnak. A tizenöt-ezer nézőre berendezett sátor felállítása a megérkezéstől egy óra alatt elkészül. Sátor alá kerül minden, a hatalmas konyha is, ahol hetven főszakács vezénylete alatt készül a

vesora, 480 a segédszakácsok, kukták, cseledek, pincérek száma.

*

Ha ez nem Amerika, akkor mi hát Amerika? Nekem őszintén nagy élmény volt ez. Ezt meg kellett egyszer nézni. Ellenbe van olyan hatalom, amelyik rá tudna kényszeríteni, hogy megnézzem másodszor is.

Eladó ház.

A szászvárosi ref. egyházközség Piata Ardeleana 8. szám alatt — evangélikus iskola mellett — fekvő házát nyilvános árveréssel eladni szándékozik. Kikiáltási ár 250.000 leu. Írásbeli zárt ajánlatok, melyekhez a kikiáltási ár 5%-a mint bánatpénz csatolandó, f. év június hó 23-án déli 12 óráig fogadtatnak el a ref. lelkészi hivatalban Str. Coşbuc 4. sz. alatt. A szóbeli árverés ugyanezen napon d. u. 3 órakor tartatik meg a „Magyar Kaszinó” helyiségében, mely után az írásbeli ajánlatok is fölbonthatnak.

Az eladásra nézve a következő napon tartandó egyháztanácsi gyűlés hoz határozatot, mely a Kolozsvárt székelő kerületi Igazgató-Tanács megerősítése után lesz jogérvényes.

Szászváros, 1928. május 31.

129 1—2

Ref. egyháztanács.

Cenzurat: de pretorul Dămian.

Értesítés!

128 1—3

Van szerencsém Szászváros város és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy a

„TRANSSYLVANIA“

szálloda, étterem és kávéház bérletét június hó 1-ével átvettem és azt jóhírű cukrászda, bodega és kényelmes terrasszal kibővítve a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom.

Elvállalok napi és havi abonenseket úgy benti étkezésre, mint házhoz hordva, társasvacsorákat, menyegzőket stb.

Kitűnő fajborok!

Pontos kiszolgálás!

Állandó katona- és cigányzene-hangverseny!

Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel:

özv. Mirowitz Ignácné.

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csak a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” gyorsajtóján.